

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:47

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:47

Måndagen den 12 juli

1 § Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Anders Borg (per telefon)

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 8 juni 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 13 juli 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat.

Jag hälsar finansministern, som är med oss per telefon, välkommen. Vi börjar med återrapporten från rådets möte den 8 juni. En sådan rapport är utsänd till nämndens ledamöter. Vill finansministern kommentera den har han dock möjlighet, precis som alltid.

Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Under mötet den 8 juni hade vi ett antal punkter. Fyra punkter kan vara värda att nämna.

Det fördes en diskussion om stabilitets- och tillväxtpakten. Det fanns ett starkt stöd för att vi måste hitta vägar framåt för att förbättra trovärdigheten kring den ekonomiska politiken. I synnerhet var detta en viktig utgångspunkt inte minst inför diskussionerna i Europeiska rådet.

Vi hade en redogörelse om det arbetsprogram kommissionären Barnier har på de finansiella marknaderna. Det är ett mycket ambitiöst program. Han har sex eller sju olika områden där han planerar att komma fram med något.

Vi hade också det förberedande beslutet om Estland. Det fördes en diskussion om Estland som landade i Europeiska rådet.

Jag kan särskilt nämna för Ulf Holm att vi faktiskt gick igenom G20-förberedelserna och fick in en skrivning om klimatfinansiering, vilket var glädjande.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Ulf Holm är i Indien, tror jag, men vi gläds väl alla åt det sistnämnda.

Anf. 4 MEHMET KAPLAN (mp):

Jag får framföra det till Ulf Holm.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger åiterrapporten till handlingarna och går vidare till information och samråd inför mötet i morgon. Där har punkterna 3 g och h på nämndens agenda strukits. De heter tydligen inte g och h hos finansministern. Men det handlar om AIFM och kapitaltäckningskrav. De har strukits från agendan. Vi har haft skriftliga samråd om A-punkter, vecka 26-listan. Det finns det särskilda papper på, inklusive en avvikande mening. Listan med veckans troliga A-punkter är utsänd och finns också i en bilaga.

Vi går vidare med punkten 3 om finansmarknadslagstiftning, som jag förutsätter att finansministern vill föredra i en klump, även om den är omfattande. På den lista nämndens ledamöter har är underpunkterna märkta a till och med f. Finansutskottet fattade den 16 juni 2009 beslut om sitt utlåtande om finansmarknadstillsyn, 2008/09:FiU42. Där finns två reservationer, en från Socialdemokraterna och en från Vänsterpartiet. Finansutskottet har också haft överläggning i frågan den 3 november 2009 med stöd för regeringen men avvikande mening från v. EU-nämnden har behandlat frågan vid ett flertal tillfällen, till exempel den 16 oktober, då vi behandlade punkterna a och b och det fanns stöd för regeringens ståndpunkt, och den 27 november, då vi behandlade punkterna c, d och e och det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Det har kommit en ny promemoria i detta ärende i utskick 2.

Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Vad vi i praktiken ska göra i morgon är att föra diskussionen om tillsynspaketet vidare. Det gäller dels systemriskrådet, dels etableringen av de tre mikromyndigheterna, saker som vi förde till beslut under det svenska ordförandeskapet. Det som därefter skett är att frågan behandlats i det europeiska parlamentet och att det nu pågår förhandlingar mellan Europaparlamentet, kommissionen och rådet.

Förutom det här kan man väl också säga att det finns något som kallas för omnibusdirektiv, det vill säga följdändringar på grund av den lagstiftning som följer av förändringarna. Just nu är situationen relativt komplex. Det kommer att ske ytterligare förhandlingar inom trilogien och mellan några av medlemsländerna under kvällen och morgonen för att vi ska se om detta går att föra ytterligare framåt. Antingen kan detta bli en diskussionspunkt som ligger till grund för det belgiska ordförandeskapets fortsatta förhandlingar med rådet eller så kan vi eventuellt redan i morgon komma fram till en situation där vi i praktiken har ett beslutsläge.

Det belgiska ordförandeskapet har jobbat väldigt intensivt med det här. Det kommer nu löpande in en lång rad olika frågeställningar och kompromissförslag. Informationsläget är inte fullständigt perfekt i alla avseenden.

Jag ska försöka föredra de besvärliga punkterna. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi gör från regeringens sida bedömningen att vi för svensk del kan leva med ordförandeskapets kompromissförslag. Vi hade föredragit att man legat kvar med rådsslutsatserna, men nu är vi i en struktur med Lisabonfördraget. Europaparlamentet har en stark ställning och vill gärna markera det. Det har varit nödvändigt i trilogien att hitta kompromisser.

Vår bedömning är att det belgiska ordförandeskapet har fört det framåt så långt som möjligt.

Vad jag behöver från nämndens sida är en acceptans för huvudinriktningen, att vi kan stå bakom ordförandeskapets kompromissförslag, men också att vi indirekt, om vi landar i ett beslutsläge i morgon, har stöd för att i så fall gå med på denna kompromiss.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

En så kallad rådspromemoria om detta, inklusive beskrivning av kompromisstexter efter trepartsförhandlingar, är utsänd till nämnden. Vi har hört finansministerns föredragning. Det är mycket riktigt så att det vi bör göra är att förhålla oss till regeringens ståndpunkt i skarpast möjliga läge, så har vi det gjort. Vi prövar nu det finansministern säger och det regeringen har skrivit, under förutsättning att beslut fattas. Gör det inte det har vi gjort läxan ändå, så att säga, och finansministern har i så fall mandat från riksdagen.

Anf. 8 JACOB JOHNSON (v):

Det är inte så lätt att hänga med i alla underlag och kompromisstexter, men vi har tidigare framfört att vi inte gillar att ECB och dess chef ska ha en så tung roll i systemrisknämnden. Det står vi fast vid. Det är väl en avvikande mening, antar jag.

Jag undrar också vad svenska myndigheter, som Finansinspektionen och Riksbanken, har för åsikter om dessa förslag.

Anf. 9 MONICA GREEN (s):

Jag vill också poängtera vikten av att ordföranden i ESRB har en så oberoende ställning som möjligt. När Anders Borg säger att det är en eftergift till parlamentet får man naturligtvis finna sig i det, men vad är det parlamentet säger? Säger de att det är viktigt för dem att det är en centralbankschef som är ordförande i riskrådsstyrelsen? Det känns konstigt för oss att de skulle ha det kravet. Jag skulle gärna vilja höra en kommentar från Anders Borg till det och om hur mycket man har försökt att inte gå med på det.

Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag börjar med Jacob Johnsons synpunkt, och det blir också delvis svar på Monica Greens viktiga frågeställning kring ordförandeskapet i systemriskrådet.

Parlamentet har en lång rad olika positioner som man har drivit hårt, bland annat upprättandet av en gemensam stödfond och en europeisk lösningsmekanism. Man skulle på europeiskt håll kunna ta över banker i medlemsländerna, och det finns ett antal andra punkter där man väldigt starkt avvikit från den kompromiss vi gjorde i rådet i december. Parlamentet har som förhandlingarna nu gått varit berett att släppa, men de har inte varit beredda att släppa den här punkten, som för dem har varit väldigt central.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

2009/10:47

12 juli

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

I de underlag vi har fått står det också tydligt att övriga MS, inklusive Sverige, i förhandlingarna motvilligt accepterat detta som en kompromiss. Det kan väl understrykas.

Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det är Sverige, Storbritannien och Tjeckien som haft invändningar. Ett stort antal medlemsländer har förordat den lösningen redan tidigare, men Sverige, Tjeckien, Storbritannien och kanske ytterligare något land har motsatt sig detta. Men eftersom både en rätt stor grupp av medlemsländer och därtill Europaparlamentet drivit den linjen har vi fått kompromissa.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Ja. Jag skulle bara läsa upp det motvilliga, så att det var klart för nämndens ledamöter att det även är regeringens uppfattning.

Anf. 14 JACOB JOHNSON (v):

Finansministern svarade inte på min fråga vad Finansinspektionen och Riksbanken har för syn på det här förslaget.

Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag beklagar, Jacob Johnson. Det var inte min mening.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag kan sammanfatta denna punkt och gör det skarpt, så har vi det gjort. Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt men noterar avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi är klara med punkt 3 i dess helhet och går vidare till punkt 4, Det belgiska ordförandeskapets program. Det står visserligen "offentlig debatt", men för vår del är detta en informationspunkt.

Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Detta är en sedvanlig presentation av ordförandeskapets arbetsprogram. Det är det som brukar prägla mötet vi har i juli. Vi brukar ha ett "lågenergimöte", eftersom vi inte har något framarbetat beslutsmaterial på de andra punkterna från det spanska ordförandeskapet. Som vanligt sker det vid uppstartsmötet i juli.

Belgarna har lagt fram ett ambitiöst program som vi inte har några svårigheter att stödja. De vill fortsätta att arbeta med den finansiella och ekonomiska krisen. De vill naturligtvis via trilogien arbeta framåt så att vi både i tillsynsfrågan och på ett antal andra punkter kan genomföra de nya besluten på finansmarknadsområdet. De har också ett ambitiöst program när det gäller skatteförvaltning. Vi skulle kanske önska att de kunde återuppta diskussionerna om paketet om god skatteförvaltning. Det kommer jag att framföra i morgon, och vi får se hur de reagerar på detta. Vi kommer också att framhålla att vi gärna skulle se att kommissionen presenterade ett reviderat energiskattedirektiv. Vi har inga svårigheter att stödja det belgiska ordförandeskapsprogrammet.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag vill ställa en fråga om så kallad transaktionsskatt inom ramen för så kallad innovativ finansiering. Sådant brukar ju skapa oro hos svenska och många andra riksdagsledamöter. Jag vill bara fråga finansministern hur han ser på oron för att belgarna kommer att driva det här seriöst och om han i så fall redan nu kommer att markera vikten av att man gärna kan samordna och uppmana, men att länderna äger sin egen beskattning.

Anf. 19 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Det som diskuteras är en global transaktionsskatt. Det fanns uppe redan på Europeiska rådet. Vår statsminister markerade att våra erfarenheter från det området är att transaktionsskatter är väldigt svåra att hantera. Vi har haft en sådan i Sverige och avskaffat den. Förutsättningen för att det ska lyckas är att den blir global – annars flyttar bara de finansiella transaktionerna mellan olika finansiella centrum.

Om det blir någon sådan diskussion i morgon kommer jag naturligtvis att framhålla att denna i så fall måste bli global. Min bild är dock att det finns en bred förståelse för att hela denna diskussion måste föras med den utgångspunkten. Det är utsiktslöst att nå en global uppgörelse om en transaktionsskatt.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Svarar du också på frågan om makten över skatteuttaget? Det var snarare därifrån jag ställde frågan.

Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vad jag försökte säga, fru ordförande, är att jag möjligtvis förutser att det blir en sådan diskussion, men eftersom det enligt alla bedömningar jag har hört är totalt utsiktslöst att nå en global kompromiss i denna fråga är detta naturligtvis mer av en politisk symboldiskussion än en diskussion som får konsekvenser i realiteten. Därför tror jag inte att det blir bekymmer med någon beskattning.

Anf. 22 JACOB JOHNSON (v):

Jag noterar att finansministern på något sätt kanske är positiv till en global transaktionsskatt, och jag tycker att han ska framföra med emfas att det vore bra. I handlingarna har vi sett en negativ inställning till de belgiska ambitionerna inom området. Jag hoppas att vi kommer att vara mer positiva.

Anf. 23 MONICA GREEN (s):

Jag börjar med det sista. En global skatt, Tobinskatt – det heter inte så längre – skulle vara fantastiskt bra om det gick att genomföra. Men vi har också framfört att det inte går om inte alla är med. Det känns ganska hopplöst att få med alla på det. Men det är en god tanke som mycket väl kan framföras i olika sammanhang.

Jag har två andra frågor. Den ena är: Om det nu är ett väldigt ambitiöst program, som det står i handlingarna och som Anders Borg framförde, finns det då risk för att det kan bli överambitiöst? Det kanske finns

saker i det här där man redan nu ser: Oj, de tar i så att det inte går att genomföra! De har ett högt ambitionsläge!

Den andra frågan gäller arbetslösheten. Hur mycket kommer Anders Borg att driva frågan om att se till att arbetslösheten halveras i Europa?

Anf. 24 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Tack för dessa viktiga frågor! Låt mig börja med att säga till Jacob Johnson att vi är positiva till att det sker en diskussion kring en global transaktionsskatt. Samtidigt ska man säga att de utvärderingar som har gjorts av bland annat Valutafonden på uppdrag av G20 i praktiken är väldigt starkt avvisande och i stället förordar den här typen av skatt på bankernas balansräkningar, en stabilitetsavgift som bland annat vi i Sverige har infört. Dels finns faktorn att det i praktiken nog är omöjligt att genomföra den därför att ett antal länder är negativa, dels är det så att det vi vill se till är att bankerna inte tar på sig alltför stora risker. Då är det rimligare att man lägger en stabilitetsavgift på balansräkningarna än på transaktioner. Transaktionerna i sig är inte något riskmoment, utan det kan till och med tvärtom finnas en risk för att marknaderna fungerar sämre om man lägger en skatt på transaktionerna.

Jacob Johnsons läsning av regeringens position var alldeles riktig. Vi kan acceptera att det sker en sådan här diskussion. Tyskland och Frankrike har i ett brev från Schäuble och Lagarde till Didier Reynders föreslagit att det ska föras en sådan diskussion, men den diskussionen bör föras utifrån insikten – som jag delar med Monica Green – att det är utsiktslöst att nå framsteg i detta. Ett antal G20-länder, framför allt de asiatiska men även andra, har framfört att de inte ska gå med på en transaktionsskatt.

När det gäller Monica Greens fråga om huruvida det är ett överambitiöst program eller inte: Belgarna försökte få till stånd framsteg på ett antal punkter. Vi vill dock snarast se att de blir mer ambitiösa. Vi skulle gärna vilja se att de tog upp frågan om det här good governance-paketet på skattesidan, så att det kan föras framåt. Det var redo för en kompromiss redan i december. Vi har varit lite bekymrade över att spanjorerna inte har fört det framåt. Det borde finnas förutsättningar för att göra det nu. Det ska vi givetvis också framföra till belgarna.

Vi är starkt pådrivande för att man ska minska arbetslösheten. Det är en kärnpunkt i regeringens politik att minska arbetslösheten, och det bör naturligtvis även göras på europeisk nivå.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen och går vidare till punkt 5, Uppföljning av Europeiska rådet. Där står det i den utsända agendan att den har två underpunkter: en föredragning om förstärkt samordning av den ekonomiska politiken och övriga punkter från Europeiska rådet. Det tillkommer därtill en underpunkt med diskussion om den så kallade terminen. Mot den bakgrunden är båda punkterna så kallade diskussionspunkter även för oss, åtminstone den där vi förhåller oss till regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar.

Jag ska först, i förhållande till det första meddelandet om förstärkt samordning av ekonomisk politik, anmäla dels att frågan har behandlats i nämnden förut, dels att det finns ett utlåtande från finansutskottet,

Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Det här är mycket viktiga diskussionspunkter. Regeringen har inga svårigheter med att stödja de förslag som här föreligger när det gäller meddelandet om att förstärka den makroekonomiska övervakningen och de finanspolitiska ramverk där vi stöder huvudinriktningen. Det ligger också i linje med de diskussioner som förs inom arbetsgruppen som Van Rompuy leder. Man skulle möjligtvis ha kunnat önska att kommissionen gått ännu längre i sin konklusionsgrad, så att vi kan ha en god grund för de beslut som ska fattas. Vi har ytterligare möten med Van Rompuy i gruppen för att lägga grunden för eventuella beslut på Europeiska rådet senare under hösten.

När det gäller den europeiska terminen tycker vi att den från kommissionens sida har landat på en bra nivå. Det fanns tidigare påtagligt mer långtgående utgångspunkter, och i de diskussioner som har förts har samtliga medlemsländer i praktiken sagt att detta måste ske utifrån att man respekterar de nationella budgetprocesserna i parlamenten.

För vår del innebär det att vi kommer att kunna lämna in vårpropositionen i april eller maj. Det är lite oklart vilken den exakta tidpunkten blir. Därefter tar vi fram ett konvergensprogram på basis av vårpropositionen. Det är i linje med det sätt som det har fungerat. Det ligger väl i linje med de andra nationella parlamenten.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Vi har ju behandlat detta i nämnden förut som information. Det framfördes bestämda åsikter, men det var rent tekniskt information inför Ekofin. Det hade vi i nämnden den 12 maj. Vi hade också samråd i frågan med statsministern inför Europeiska rådet. Det var den 16 juni. Det anmälades inga avvikande meningar då.

Anf. 28 JACOB JOHNSON (v):

Jag har en fråga. Det gäller Europeiska rådets slutsatser senast då det bland annat sägs, när det gäller övervakning, att man ska ge skuldnivåerna och deras utveckling fram till övergripande hållbarhet en mycket mer framträdande roll inom budgetövervakningen. Det måste rimligtvis betyda att skuldnivån är viktigare än budgetbalansen respektive år. Jag skulle vilja höra finansministern kommentera det. Jag har tolkat det som ett slags uppluckring av stabilitetspakten att man mer tittar på helheten än på det enskilda året, vilket jag tycker är bra.

Jag vill hänvisa till vår reservation i finansutskottet. Vi tycker trots allt att helheten innebär för mycket av en inriktning mot överstatlighet i finanspolitiken. Jag vill hänvisa till vår reservation som en avvikande mening.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Den avvikande meningen är noterad.

Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jacob Johnsons tolkning att skuldkriteriet ska få större vikt är riktig. I dag spelar skuldkriteriet i praktiken ingen roll alls som konvergenskrav när man värderar medlemsländer. Euroområdet har ju valt att släppa in ett stort antal länder som har en högre skuldsättning. Det har inte heller spelat någon roll i praktiken när det gäller stabilitets- och tillväxtpaktsutvärderingen av länderna.

Nu säger kommissionen att man måste hitta ett sätt att operationalisera detta. I praktiken kommer det att betyda att det finansiella sparandekriteriet, det vill säga underskottskriteriet, kommer att vara av mycket stor vikt. För länder med alltför hög skuldsättning kommer det att finnas ett ännu inte preciserat – men så småningom preciserat – krav på att man i tillfredsställande takt minskar skuldkravet. Det är inte en förändring. Så här ser både fördraget och stabilitets- och tillväxtpakten ut. Det är på samma legala grund. I praktiken har inte skuldkriteriet tidigare använts. Nu ska man försöka ge det större vikt.

Grunden för det är att den här typen av förtroendekriser som vi har upplevt, och förmodligen fortsatt upplever, beror på att det uppstår förtroendekriser om man har för stor skuld och man kan få väldigt besvärliga förlopp eftersom man hela tiden måste kunna omsätta de stora skulderna.

Det är riktigt att skuldkriteriet får större vikt, men det innebär inte att man nedvärderar underskottskriteriet och det är inte en urvattning av stabilitets- och tillväxtpakten eller ramverket, snarare tvärtom. Det är en skärpning som syftar till att vi ska undvika att hamna i den typ av bekymmersamma situationer som vi nu har.

Anf. 31 MONICA GREEN (s):

EU är ju inte ensamt om en finansiell kris. Resten av världen har drabbats nästan lika mycket. Nu gäller det för FN, EU och IMF att samarbeta och på alla sätt se till att vi förhindrar kriser. Hur ska vi kunna samarbeta utan att det upplevs som överstatlighet? Jag skulle vilja att finansministern en gång till talar om hur viktigt det är att vi ser till att vi har en övervakning och ökad samordning utan att man går in i ländernas statistikuppgifter och utan att det blir en överstatlighet.

Jag vill veta var gungbrädan ligger så att man ligger i mitten och inte välter över åt överstatlighet, men att det ändå blir ett samarbete över hela världen. Hur ska det gå till?

Anf. 32 Finansminister ANDERS BORG (m):

Regeringen delar den utgångspunkt som Monica Green har. Det måste naturligtvis vara upp till varje land att fatta beslut om vilka skatter man vill ta ut, hur man vill organisera sin välfärd och vilka utgifter man vill ha. Samtidigt måste vi hitta ramverk som gör att länderna, när de utformar sin finanspolitik, inte skapar osäkerhet och risker för andra.

Det vi har upplevt är att ett antal länder har exporterat risker in i unionen och globalt för att de har haft grundläggande obalanser i sin ekonomiska politik.

Därför handlar ramverken mycket om övervakning och att sätta normer och att man får möjlighet att diskutera varandras politik där ansvaret för budgetpolitiken i allt väsentligt ligger kvar på de nationella nivåerna.

Det är fortsatt regering och riksdag i Sverige, respektive Tyskland, Danmark och så vidare som ska fastställa utgiftsnivåer och skatter. Det är precis den typen av avvägningar som arbetet handlar om.

Sverige är ju en liten del av världsekonomin och väldigt beroende av en internationell stabilitet så för oss är det viktigt att hitta fungerande strukturer.

2009/10:47

12 juli

Anf. 33 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag vill ställa en fråga om det brev som LO, TCO och Saco skrev till statsministern inför toppmötet om att man kommer att bevaka löneutvecklingen, framför allt inom den offentliga sektorn. Är alla sådana diskussioner borttagna från agendan?

Anf. 34 Finansminister ANDERS BORG (m):

En del av det arbete som kommissionen har gjort handlar om att man ska fästa ökad vikt vid vad man kallar en score board, en resultattavla för att undvika obalanser. Framför allt för euroländerna som inte har någon möjlighet att låta sin växelkurs appreciera eller depreciera är kostnadsutvecklingen i de olika ekonomierna avgörande. Den beror på lönenivån, på prisstegringstakten och på vilken produktivitet man har i ekonomin.

Diskussioner om löner och produktivitet är helt centrala för att man ska kunna föra diskussioner om balanser och obalanser. Det är inte en diskussion specifikt om offentliga löner och inte specifikt om löner utan det är en diskussion om löner och produktivitet.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

För punkt 5 finner jag sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga, men noterar avvikande mening från Vänsterpartiet.

Punkt 6 är delvis berörd. Allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken har ändå en egen punkt. Finansdelarna i 2020 behandlades inom ramen för finansutskottets betänkande 2009/10:FiU29 i vilket det fanns reservationer från s, v och mp. Frågan behandlades senast i EU-nämnden den 16 juni med statsministern, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening s, v och mp, och i Ekofinsamråd den 4 juni då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar, men med avvikande mening s, v och mp. De brukar hänvisa till finansutskottsutlåtandet.

Anf. 36 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Bakgrunden till detta är att Ekofinrådet har tagit fram underlag och diskuterat Europa 2020-strategin. Vid Europeiska rådet den 17 juni hade vi politisk överenskommelse om ett samlat paket om riktlinjer. Det är de riktlinjer som nu formellt ska antas vid Ekofinrådet. Europeiska rådet fattar ju inte beslut, utan där sker allmänna övergripande inledande diskussioner.

Regeringen stöder förslaget. Det kommer alla länder att göra eftersom det är taget av stats- och regeringscheferna. Någon överprövning av stats- och regeringscheferna kan ju knappast Ekofinrådet göra. Detta kommer att gå igenom utan någon som helst diskussion.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Rent formmässigt är detta en beslutspunkt på Ekofinrådet, som finansministern säger. Därmed behandlar vi den som en sådan.

Anf. 38 MONICA GREEN (s):

Vi – s, v och mp – har en gemensam reservation i finansutskottet. Jag vill tillägga att vi inom De rödgröna har gjort en överenskommelse när det gäller EU-samarbetet som innebär att vi får det lättare även när det gäller EU-politiken när vi har tagit över regeringsmakten i höst. Överenskommelsen hittar ni på nätet. Den innehåller hur vi ska komma till rätta med ekonomin och hur viktigt det är att vi har gemensamma regler och att vi har sett till att vi har systemriskråd.

Det handlar också om vikten av att få ned arbetslösheten, vilket är minst lika viktigt för ekonomin. Även om Anders Borg sade något annat tidigare, tycker vi att den nuvarande regeringen har misslyckats totalt. Det har inte blivit ett enda nytt jobb, snarare tvärtom. Vi menar att EU måste ha en plan för hur ungdomsarbetslösheten ska halveras och hur man med investeringar, utbildning och ny teknik ska hindra arbetslösheten.

Det finns anledning för oss att ha avvikande mening med hänvisning till vårt program.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

För tids vinnande förutsätter jag att avvikande meningar finns kvar i linje med finansutskottsutlåtandet från s, v och mp. Annars får ni protestera.

Anf. 40 Finansminister ANDERS BORG (m):

Detta handlar om att Ekofinrådet formellt antar de riktlinjer som tagits av Europeiska rådet. Det kommer då inte att diskuteras. Jag har inget ytterligare att tillägga.

Anf. 41 JACOB JOHNSON (v):

Jag vill bara fullfölja vår avvikande mening med hänvisning till våra reservationer i finansutskottet.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Jag förutsätter, och har som sagt noterat, att Miljöpartiets avvikande mening också är kvar. Om det är någon förändring får Mehmet Kaplan gärna ta till orda.

Anf. 43 BÖRJE VESTLUND (s):

Fru ordförande! Vår uppfattning har varit klar hela tiden. Nu har man försökt att sammanfatta några saker, och det kanske var nödvändigt när det gäller antalet krav. Jag förstår att det är färdigförhandlat. Vi har kommit till vägs ände, och nu ska det verkställas.

Min fråga gäller att man ska använda bara en enda bransch som man särskilt ska lyfta fram i EU 2020-programmet. Det är jordbrukssektorn. Jag skulle vilja fråga finansministern vad detta kommer att innebära för den svenska politiken och på vilket sätt vi kommer att förändra vår jord-

brukspolitik, näringspolitik och finanspolitik för att försöka att förverkliga programmet.

Vad drar man för slutsats på Finansdepartementet om på vilket sätt man måste ställa om politiken? Detta med tanke på att vi tidigare under säkert 20–25 år har plockat fram andra sektorer som verkstadsindustrin och på senare tid tjänstesektorn, turistsektorn, servicesektorn, IT, Clean Tech och annat. Just jordbrukssektorn kanske inte har varit det mest prioriterade.

Nu har vi gjort en europeisk överenskommelse där vi ska särskilt lyfta fram jordbrukssektorn. Då undrar jag hur man har funderat på Finansdepartementet och på vilket sätt det kommer att få konsekvenser för vår politik på en lång rad områden och inte minst på det finanspolitiska området.

Anf. 44 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Tack för de viktiga frågeställningar som Börje Vestlund reser. Vår hållning är att vi har en bred generell näringspolitik i Sverige. Vi ligger väldigt högt upp på de flesta rankningar när det gäller näringslivsklimat. Det är en bred förutsättning för alla branscher som är viktig. Sedan kan man göra särskilda insatser på olika håll. Vi har till exempel en särskild inriktning på fordonsindustrin via Transform och så vidare.

Vi har också en mycket aktiv jordbrukspolitik. Den har en europeisk bas. Jordbruket är en oerhört viktig del inte minst för landsbygdsbefolkningen. De samlade gröna näringarna är också en bidragande del till vår ekonomi. Men vi kommer nog inte att göra någon bredare omläggning av den ekonomiska politiken med anledning av Europeiska rådets slutsatser som nu antas.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Detta är rent formellt en beslutspunkt. Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt men att det anmälts avvikande mening enligt deras motiveringar från s, v och mp.

Vi går till punkt 7, Genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten. Den frågan är också välbekant för nämnden. Den diskuterades senast med finansministern den 4 juni då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. Nu föreligger underlag till besluten och rekommendationerna som det förväntas fattas beslut om.

Anf. 46 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Detta är genomförandet av stabilitets- och tillväxtpakten med två delar. Man ska fatta beslut om att inleda underskottsförfarandet för fyra länder. Det är Cypern, Danmark, Finland och Bulgarien. Dessa har ett underskott som överstiger 3 procent.

Det som kan vara intressant att notera är att Bulgarien tillförts de länderna. Det har skett en revidering uppåt av underskottet i Bulgarien så att man nu har strax under 4 procents underskott. Därmed föreligger grund för att inleda ett underskottsförfarande.

Det har framförts en hel del oro för om statistiken för Bulgarien är riktig. Man har gjort en ytterligare bearbetning för att landa på den här siffran. Det återstår att se om det är den sista så kallade bearbetningen

2009/10:47

12 juli

som kommer att göras. Regeringen stöder att vi inleder ett underskotts-förfarande mot dessa länder.

Den andra punkten gäller att vi ska bedöma om det har vidtagits effektiva åtgärder i ett stort antal länder. Det gäller 13 stycken. Det är Belgien, Tjeckien, Tyskland, Irland, Spanien, Frankrike, Italien, Nederländerna, Österrike, Portugal, Slovenien, Slovakien och Storbritannien.

Kommissionen drar slutsatsen att samtliga dessa länder har vidtagit effektiva åtgärder. Vi har ingen anledning att göra någon avvikande bedömning. Regeringen stöder kommissionens förslag på dessa två punkter.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Jag vill först be finansministern kommentera det spanska läget lite ytterligare. Jag, som säkert har sämre kunskaper än finansministern om det spanska läget och reformprogrammet, blev lite förvånad över att Spanien kvalade in i klassen ”på god väg”. Jag vet att det har både föreslagits och antagits reformprogram. Men i den allmänna debatten påstås det ofta att Spanien ändå har en lång väg att gå. Mot den bakgrunden vill jag be finansministern att ge sin kommentar till den ganska positiva prognosen för Spanien.

Anf. 48 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Detta är ett underskottsförfarande där det ska prövas om man har vidtagit, det vill säga i bakåtblickande perspektiv, åtgärder. Det bedöms att detta gäller Spanien. Det är också därför att man har genomfört, om jag minns alldeles rätt, i storleksordningen i första varvet 1 ½ procent i åtgärder för 2010. Om jag inte minns fel gäller detta även 2009. Där har man sagt att det är ett år med exceptionella omständigheter.

De bekymmer vi haft för Spanien har snarare gällt huruvida regeringen kan orka vidta ytterligare åtgärder i framåtblickande mening för 2011. Där har man gjort vissa ytterligare insatser. Den diskussionen är ännu inte avslutad. Men det är inte heller den som avhandlas här. Detta är bakåtblickande. Där har nog Spanien gjort ungefär lika mycket som de andra. Sedan kvarstår en del frågetecken när det gäller det framåtblickande. Den diskussionen återkommer.

Anf. 49 JACOB JOHNSON (v):

I den kommenterade dagordningen står att regeringen ska återkomma med ståndpunkt vad gäller Storbritannien. Nu säger finansministern att kommissionen och regeringen tycker att det har vidtagits effektiva åtgärder. Med tanke på de väldigt stora underskotten i Storbritannien skulle jag vilja höra finansministern utveckla det lite grann.

Anf. 50 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Prövningen sker mot bakgrund av att vi gemensamt har sagt att vi har exceptionella omständigheter i och med krisen. Det gäller 2009 och 2010. Vi har varit överens om att huvudinriktningen bör vara att konsolideringsinsatser gäller från 2011 och framåt. Nu har man gjort en del extra insatser för 2010 i Storbritannien. Men i huvudsak

följer man mönstret att man lägger huvuddelen av konsolideringsåtgärderna från 2011 och framåt.

Det är därför man har kunnat acceptera att länder med även exceptionellt stora underskott bakåtblickande kan sägas ha vidtagit effektiva åtgärder. Det är med utgångspunkt att vi har sagt att det under krisen inte bör ske en omfattande åtstramning. Det är helt enkelt bakgrunden. Vi kan leva med att kommissionen gör denna bedömning. Vi stöder följaktligen dess förslag till beslut.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Detta är rent tekniskt en beslutspunkt. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går till punkt 8, Estlands införande av euron. Detta beslut fattas visserligen av eurogruppen där Sverige inte ingår. Men jag kommer ändå att behandla detta som en beslutspunkt eftersom det finns en ståndpunkt från regeringen i förhållande till detta.

Senast frågan behandlades i nämnden var dels med statsministern den 16 juni, dels med finansministern den 4 juni då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 52 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Jag har informerat nämnden inför mötet den 8 juni att Ekofins eurokonstellation skulle rekommendera att Estland kan införa euron från den 1 januari 2011. Nu har Europeiska rådet uttalat sitt stöd för den rekommendationen och formellt beslut ska fattas.

För svensk del är det bara att välkomna esterna. De har valt att vilja bli medlemmar i euroområdet. Det är en stor prestation som de har gjort genom att de klarar av att uppfylla alla dessa krav under så svåra omständigheter som nu gäller. Det är bra för vårt närområde att vi får det beslutet. Det gör också att vi på sikt kan se fler baltiska euromedlemmar. Regeringen har inga ytterligare kommentarer till detta beslut.

Anf. 53 JACOB JOHNSON (v):

Regeringens ståndpunkt är lite oklar. Regeringens ståndpunkt borde vara att inte ha någon ståndpunkt. Det är upp till Estland att begära och euroländerna att acceptera om så är fallet. Att välkomna uppfattar jag nästan som ett slags rekommendation att Sverige också bör anta euro.

Anf. 54 Finansminister ANDERS BORG (m):

Sverige kommer att anta euron efter att vi har haft en folkomröstning där en majoritet av svenska folket har valt att rösta för en sådan lösning. Det är en helt annan diskussion huruvida Sverige ska vara med i euron eller inte.

Estland är ett grannland som vi nära samarbetar med som har valt att sträva efter denna inriktning för sin valutapolitik. Det har varit ett oerhört centralt mål för dem. Jag tycker att det är rätt självklart att Sverige som närliggande grannland kan välkomna att de uppnår ett av de mål som de själva har haft för sin politik.

Därtill är det naturligtvis bra för Sverige. Det bidrar till att stabilisera den ekonomiska utvecklingen i vår omvärld. Alldeles oavsett vilken

2009/10:47

12 juli

hållning man kan ha till ett svenskt euromedlemskap kan man ändå välkomna att Estland har uppnått det som man strävat efter.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 9, Övriga frågor. Här föreligger en tämligen omfattande rapport om statsfinanserna i EU. Den är inte utsänd eftersom den är på nästan 300 sidor. Den har däremot funnits tillgänglig för ledamöterna dels på länk i kanslikommentarena, dels på kansliet.

Är det någonting som finansministern vill säga om den?

Anf. 56 Finansminister ANDERS BORG (m):

Fru ordförande! Det är en viktig rapport. Jag rekommenderar nämndens ledamöter att läsa den under sommarledigheten. Det ger en väldigt gedigen och bred genomgång av finanspolitiken. Inte minst finns en specialstudie av Sveriges och Finlands erfarenheter under 90-talet som kan vara värd att ta del av. Det är viktigt att detta arbete görs. I det här fallet är det en ren informationspunkt. Men det är en rapport som är väl värd att läsa.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Jag hade inga andra avsikter. Jag ville bara säga att vi inte kan förut-sätta att alla hade läst det tills i dag. Är det någon annan som önskar ordet just i dag?

Anf. 58 MONICA GREEN (s):

Jag har lite partipolitiskt, men jag kan hoppa över det. Jag kan ta det en annan gång.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Det finns många andra tillfällen till det. Detta är inte beslutspunkt. Är det någon som har några andra frågor under punkten Övriga frågor? Jag finner inte så. Jag tackar finansministern för informationen.

Jag noterar i övrigt att eurogruppen ska träffas. Det är inget vi behöver orda mer om här. Är det någonting annat finansministern vill dela med oss innan vi skils åt och lägger på luren?

Anf. 60 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag vill bara passa på att tacka nämndens ledamöter för ännu ett trevligt sammanträde och önska er en varm och vilsam sommar.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Tack detsamma, finansministern! Vi tackar finansministern och hans medarbetare.

Innehållsförteckning

2009/10:47

12 juli

1 § Ekonomiska och finansiella frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 MEHMET KAPLAN (mp).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (m).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 8 JACOB JOHNSON (v)	3
Anf. 9 MONICA GREEN (s)	3
Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m).....	4
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m).....	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 14 JACOB JOHNSON (v)	4
Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m).....	4
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m).....	5
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 19 Finansminister ANDERS BORG (m).....	5
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (m).....	6
Anf. 22 JACOB JOHNSON (v)	6
Anf. 23 MONICA GREEN (s)	6
Anf. 24 Finansminister ANDERS BORG (m).....	6
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (m).....	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 28 JACOB JOHNSON (v)	8
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m).....	8
Anf. 31 MONICA GREEN (s)	9
Anf. 32 Finansminister ANDERS BORG (m).....	9
Anf. 33 CHRISTINA AXELSSON (s).....	9
Anf. 34 Finansminister ANDERS BORG (m).....	9
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 36 Finansminister ANDERS BORG (m).....	10
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 38 MONICA GREEN (s)	10
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 40 Finansminister ANDERS BORG (m).....	11
Anf. 41 JACOB JOHNSON (v)	11
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 43 BÖRJE VESTLUND (s)	11
Anf. 44 Finansminister ANDERS BORG (m).....	11
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 46 Finansminister ANDERS BORG (m).....	12
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 48 Finansminister ANDERS BORG (m).....	13

2009/10:47
12 juli

Anf. 49	JACOB JOHNSON (v)	13
Anf. 50	Finansminister ANDERS BORG (m)	13
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 52	Finansminister ANDERS BORG (m)	14
Anf. 53	JACOB JOHNSON (v)	14
Anf. 54	Finansminister ANDERS BORG (m)	14
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 56	Finansminister ANDERS BORG (m)	14
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 58	MONICA GREEN (s)	15
Anf. 59	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 60	Finansminister ANDERS BORG (m)	15
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	15